

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Een onderhoudsplicht is de verplichting van een familielid om te voorzien in de kosten van levensonderhoud van een ander familielid. Dit is een wettelijke verplichting. Dat wil zeggen dat wanneer aan bepaalde criteria is voldaan, de verplichting op grond van de wet kan worden opgelegd en dus niet afhankelijk is van een overeenkomst tussen de partijen. De onderhoudsplicht is een persoonlijke verplichting die eindigt bij het overlijden van de persoon die recht heeft op het onderhoud (of "alimentatie").

Een persoon heeft alleen recht op alimentatie als hij of zij geen betaald werk kan verrichten en onvoldoende middelen heeft om zelf in zijn of haar levensonderhoud te voorzien.

Een persoon die recht heeft op alimentatie (de "onderhoudsgerechtigde") kan deze in de onderstaande volgorde eisen van de volgende personen: de echtgenoot of ex-echtgenoot, kinderen, ouders, kleinkinderen en achterkleinkinderen, broers en zusters, grootouders en andere verwanten in opgaande lijn. Wanneer de als eerste genoemde persoon niet in staat is om alimentatie te betalen, is de alimentatie verschuldigd door de volgende persoon in de rij. Indien een persoon diverse anderen moet onderhouden, is de alimentatie verschuldigd in de onderstaande volgorde (met uitsluiting van personen die lager op de lijst staan): kinderen, een echtgenoot of ex-echtgenoot, ouders, kleinkinderen en achterkleinkinderen, broers en zusters, grootouders en andere verwanten in opgaande lijn.

In geval van echtscheiding heeft alleen de echtgenoot die geen schuld aan de echtscheiding heeft recht op alimentatie.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Ouders zijn verplicht om in het levensonderhoud van minderjarige kinderen (tot 18 jaar) te voorzien, ongeacht of de kinderen betaald werk kunnen verrichten of over voldoende middelen beschikken om zelf in hun levensonderhoud te voorzien. Ouders zijn onderhoudsplichtig jegens meerderjarige kinderen wanneer deze onvoldoende inkomsten of vermogen hebben om zelf in hun levensonderhoud te voorzien wanneer ze naar de middelbare school gaan (tot 20 jaar), een beroepsopleiding volgen of studeren aan een universiteit (tot 25 jaar), doch uitsluitend indien de ouders voldoende draagkrachtig zijn.

Onderhoud aan een volwassene is alleen verschuldigd indien die persoon arbeidsongeschikt is en niet over voldoende vermogen beschikt om zelf in zijn of haar levensonderhoud te voorzien.

Een ex-echtgenoot moet maximaal drie jaar partneralimentatie betalen, te rekenen vanaf de datum van ontbinding van het huwelijk, tenzij de partijen een langere periode zijn overeengekomen. De onderhoudsplicht eindigt als de begunstigde echtgenoot hertrouwt. De rechter kan de termijn verlengen indien de onderhoudsgerechtigde zich in een moeilijke financiële situatie bevindt en de onderhoudsplichtige het onderhoud zonder grote problemen kan betalen. Iedere persoon kan alimentatie vorderen, niet alleen met onmiddellijke ingang, maar ook met terugwerkende kracht tot maximaal een jaar voordat de vordering wordt ingesteld.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Onderhoudsvorderingen moeten worden ingediend bij een rechtbank, ongeacht de aard en de hoogte van de alimentatie, de persoon die de vordering instelt en de persoon van wie de alimentatie wordt gevorderd. Het districtsgerecht (rayonen sad) is de bevoegde rechtbank. De geografische bevoegdheid berust bij de rechtbank van ofwel de woonplaats van de eiser, ofwel de woonplaats van de gedaagde. De eiser kan naar eigen voorkeur kiezen voor een van de twee. De procedure die moet worden gevolgd is die van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Grazhdanski protsesualen kodeks). Een zelfstandige onderhoudsvordering wordt behandeld in de versnelde procedure, d.w.z. in kortere tijd.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Een onderhoudsvordering ten behoeve van een minderjarige moet worden ingediend door de ouder die het ouderlijk gezag over het kind uitoefent of de voogd van het kind.

Een onderhoudsvordering ten behoeve van een minderjarige in de leeftijd tussen 14 en 18 jaar kan met medeweten en toestemming van de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent of de voogd ook door het kind zelf worden ingesteld.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De rechtbank met internationale rechtsbevoegdheid wordt bepaald aan de hand van de regels die zijn vastgelegd in het wetboek van internationaal privaatrecht (KMChP), bilaterale internationale verdragen of Verordening (EG) nr. 4/2009 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

Volgens het wetboek van internationaal privaatrecht hebben de Bulgaarse rechtbanken rechtsbevoegdheid voor onderhouds- en andere vorderingen in echtscheidingsprocedures waarbij een van de echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn of haar gewoonlijke verblijfplaats in Bulgarije heeft. Zaken betreffende partneralimentatie worden behandeld door de rechtbanken die bevoegd zijn in echtscheidingszaken. De rechtbanken van Bulgarije zijn bevoegd voor onderhoudszaken waarbij de gedaagde zijn of haar gewoonlijke verblijfplaats in Bulgarije heeft of de eiser de Bulgaarse nationaliteit heeft of zijn of haar gewoonlijke verblijfplaats in Bulgarije heeft.

In alle bovenstaande gevallen is het Bulgaarse recht van toepassing (zie het antwoord op de vragen 18, 19 en 20 hieronder).

Wanneer wordt bepaald dat het Bulgaarse gerecht internationale bevoegdheid heeft, heeft het districtsgerecht natuurlijke bevoegdheid. De rechtbank van ofwel de woonplaats van de eiser, ofwel de woonplaats van de gedaagde is geografisch bevoegd. De eiser kan naar voorkeur kiezen voor een van de twee.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Onderhoudsvorderingen moeten worden ingediend bij een rechtbank, ongeacht de aard en de hoogte van de alimentatie, de persoon die de vordering instelt en de persoon van wie de alimentatie wordt gevorderd. U bepaalt zelf of u een advocaat in de arm wilt nemen of niet.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Verzoekers in alimentatiezaken zijn vrijgesteld van wettelijke kosten. Wanneer de onderhoudsvordering wordt toegewezen, veroordeelt de rechter de gedaagde tot betaling van de gerechtskosten en van de kosten die de eiser voor de procedure heeft gemaakt.

Wettelijke kosten worden alleen in rekening gebracht wanneer de eiser de persoon is die alimentatie is verschuldigd en een verlaging van het alimentatiebedrag vordert.

In alimentatiezaken is geen vertegenwoordiging in rechte vereist.

De procespartijen kunnen rechtsbijstand krijgen onder de gebruikelijke voorwaarden. Deze zijn vastgelegd in de rechtsbijstandwet (Zakon za Pravnata Pomosh).

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

De hoogte van de alimentatie wordt vastgesteld op basis van de behoefte van de onderhoudsgerechtigde en de draagkracht van de persoon die de alimentatie moet betalen. Het minimumbedrag aan alimentatie dat ouders moeten betalen voor minderjarige kinderen is gelijk aan een kwart van het door de ministerraad vastgestelde minimumloon (in 2019 bedroeg de minimumalimentatie voor een minderjarige 140 BGN). Bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie kijkt de rechter zowel naar de behoeften van de kinderen als naar de draagkracht van de ouders.

Op verzoek van de ouder kan de rechter een toeslag op de alimentatie vaststellen om exclusieve behoeften van het kind te dekken tot een bedrag dat de ouder zonder grote problemen kan betalen. Op verzoek van de partij kan een onderhoudsverplichting worden gewijzigd of herroepen wanneer de omstandigheden zijn veranderd. Wijzigingen moeten ook worden bevestigd door de rechter.

Alimentatie moet maandelijks worden betaald. Bij te late betaling is wettelijke rente verschuldigd.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt rechtstreeks aan de onderhoudsgerechtigde betaald. In het geval van minderjarigen tussen 14 en 18 jaar moet dat gebeuren met medeweten en toestemming van de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent.

Alimentatie voor een minderjarige jonger dan 14 jaar wordt betaald via de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent of de voogd.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Alimentatie moet maandelijks worden betaald. Bij te late betaling is wettelijke rente verschuldigd.

Rechterlijke beslissingen die onherroepelijk zijn geworden, kunnen ten uitvoer worden gelegd volgens de voorwaarden en procedure die zijn neergelegd in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Grazhdanski Protsestualen Kodeks).

Niet-betaling van alimentatie vormt een strafbaar feit in de gevallen waarin wordt voorzien in artikel 183 van het wetboek van strafrecht (Nakazatelen kodeks).

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

De tenuitvoerlegging van een alimentatiebeslissing gebeurt, naar keuze van de onderhoudsgerechtigde, via een particuliere of een gerechtsdeurwaarder.

Gerechtsdeurwaarders werken voor de deurwaardersdienst van een districtsgerecht (rayonen sad), en hun werkgebied beperkt zich tot het rechtsgebied van die rechtbank.

Een particuliere deurwaarder kan alleen werken in het rechtsgebied van de provinciale rechtbank (okrazhen sad) waar hij staat ingeschreven.

Volgens artikel 149 van het Bulgaarse wetboek van familierecht (Semeen kodeks) is de langste termijn waarvoor met terugwerkende kracht onderhoud kan worden gevorderd een jaar. Nadat bij een rechterlijke beslissing het bestaan en het bedrag van een onderhoudsverplichting is vastgesteld, zal die verplichting blijven gelden totdat deze volgens de algemene verjaringsregels vanzelf ophoudt te bestaan: zie de artikelen 110 tot en met 120 van de wet inzake verplichtingen en overeenkomsten (Zakon za zadalzhniyata i dogovorite).

Zie "Tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen".

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

De wet op de kinderscherming (Zakon za Zakrila na Deteto) voorziet in een aantal beschermingsmaatregelen, waaronder het informeren van kinderen en ouders over hun rechten en plichten en de mogelijkheid van door de overheid gefinancierde rechtsbijstand. Ingevolge artikel 15 van deze wet kunnen kinderen aanspraak maken op rechtsbijstand en kunnen ze beroep instellen in alle procedures waarbij hun rechten en belangen in het geding zijn.

Rechtsbijstand kan worden verleend door het nationale rechtsbijstandsbureau.

De wet op de advocatuur (Zakon za Advokaturata) stelt uitdrukkelijk dat iedere advocaat die onderdaan van Bulgarije of een andere EU-lidstaat is, pro-Deorechtsbijstand kan verlenen aan onderhoudsgerechtigden. Wanneer in een pro-Deozaak de verweerder in de proceskosten wordt veroordeeld, kan de advocaat een vergoeding vorderen, waarvan de hoogte wordt bepaald door de rechter.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Wanneer in een executieprocedure wordt vastgesteld dat de persoon die de alimentatie is verschuldigd geen inkomen en vermogen heeft, wordt de alimentatie betaald door de staat namens die persoon onder de voorwaarden en volgens de procedure die zijn vastgelegd in een verordening van de ministerraad. In dergelijke gevallen betaalt de staat de door de rechter vastgestelde alimentatie tot een maximum dat jaarlijks wordt vastgesteld in de wet betreffende de staatsbegroting van de Republiek Bulgarije (Zakon za darzhavniya byudzheta na Republika Bgaria).

Volgens de procedure voor sociale bijstand zorgt de staat voor behoeftige personen indien niemand wettelijk onderhoudsplichtig is of indien niemand in staat is om alimentatie te betalen.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, volgens de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Bulgarije heeft ook een aantal bilaterale verdragen betreffende wederzijdse rechtshulp gesloten, zowel met EU-lidstaten als met derde landen. Het ministerie van Justitie is voor de toepassing van die verdragen als centrale autoriteit aangewezen en verleent in die hoedanigheid bijstand bij de behandeling van verzoeken van burgers.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Het ministerie van Justitie is de centrale autoriteit. De contactgegevens van het ministerie zijn:

Ministerie van Justitie

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgarije

Tel.: (+359 2) 92 37 555

Fax: (+359 2) 987 0098

Contactpersoon:

E_Gyurova@justice.government.bg

M_Parvanova@justice.government.bg

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, overeenkomstig de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Wanneer de verzoeker in een land verblijft waarmee Bulgarije een verdrag betreffende wederzijdse rechtshulp heeft gesloten, kan hij of zij een bijstandsverzoek indienen bij het ministerie van Justitie, dat voor de toepassing van het betreffende verdrag als centrale autoriteit is aangewezen.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Overeenkomstig de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, of overeenkomstig de in het toepasselijke verdrag betreffende wederzijds rechtshulp neergelegde procedure.

Voor de contactgegevens van het ministerie van Justitie in de rol van centrale autoriteit, zie hierboven.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja, Bulgarije is gebonden aan het Haags Protocol van 2007.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Zie het antwoord op de vorige vraag.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

De toepasselijke voorschriften zijn die van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en in de artikelen 627 bis, 627 ter en 627 quater van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (in werking getreden op 18 juni 2011).

Wanneer een beslissing is gegeven in een lidstaat die aan het Haags Protocol van 2007 is gebonden, moet een verzoek tot tenuitvoerlegging van die beslissing op basis van de in artikel 20 van voornoemde verordening bedoelde stukken worden ingediend bij de provinciale rechtbank van de vaste woonplaats van de onderhoudsplichtige of de plaats van uitvoering van de onderhoudsverplichting. Weigering of schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing in de zin van artikel 41 van de Verordening (EG) nr. 4/2009 geschiedt bij beslissing van de provinciale rechtbank.

Een verzoek tot uitvoerbaarverklaring van een beslissing die is gegeven in een lidstaat die niet aan het Haags Protocol van 2007 is gebonden, moet eveneens worden ingediend bij de provinciale rechtbank van de vaste woonplaats van de onderhoudsplichtige of de plaats van uitvoering van de onderhoudsverplichting. Het is niet nodig om het verzoek aan de onderhoudsplichtige te betekenen. De rechtbank behandelt het verzoek achter gesloten deuren. In de beschikking waarin het verzoek wordt toegewezen, vermeldt de rechter ook binnen welke termijn beroep kan worden ingesteld, overeenkomstig artikel 32, lid 5, van genoemde verordening. Voorlopige toewijzing kan door de rechter worden afgewezen. In de beschikking waarin het verzoek wordt toegewezen, beslist de rechter ook over eventuele voorlopige en conservatoire maatregelen. Een beschikking heeft dezelfde betekenis als een beslissing in een vordering. De beschikking is vatbaar voor beroep bij het hof van beroep (Sofijski apelativen sad) in Sofia, dat zowel de feiten als de toepassing van het recht beoordeelt, onder de voorwaarden en volgens de procedure van artikel 32 van de verordening. Tegen de beslissing van het hof van beroep kan cassatie worden ingesteld bij het hof van cassatie.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De omvang en samenstelling van het personeel van het directoraat Internationale rechtsbescherming van kinderen en interlandelijke adoptie, dat onder meer is belast met het uitvoeren van de taken van het ministerie van Justitie in zijn functie van centrale autoriteit voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad, zijn gewijzigd. Bij de verwerking van verzoeken uit EU-lidstaten in verband met onderhoudsverplichtingen overeenkomstig deze verordening werkt het directoraat Internationale rechtsbescherming van kinderen en interlandelijke adoptie samen met het directoraat-generaal Burgerlijke stand en administratieve diensten (GRAO) van het ministerie van Regionale ontwikkeling en openbare werken, het nationaal agentschap voor overheidsinkomsten en het nationaal bureau voor rechtsbijstand.

Deze webpagina maakt deel uit van de website [Uw Europa](#).

Al uw [feedback](#) over de verstrekte informatie is welkom.

This webpage is part of an EU quality network

Laatste update: 17/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.